

ОСНОВИ ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ КЕРУВАННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Анотація. У статті розглянуто актуальну проблему демократизації керування освітньою діяльністю у вищій школі, що полягає в переході від авторитарних методів керування до демократичних; зазначено загальні напрями та типові прийоми підходу до студентів.

Ключові слова: демократизація керування, авторитарні та демократичні методи, професійна придатність викладача, особистість.

Основний виклад матеріалу. Одним із пріоритетних завдань модернізації системи вищої школи в Україні є демократизація керування освітньою діяльністю, перехід від авторитарних методів впливу викладача на студентський колектив до демократичних.

Навчально-виховний процес у багатьох школах і дотепер зберігає офіційно-авторитарний характер, про що свідчать соціологічні дослідження: близько 70 % учителів здійснюють взаємодію зі школярами на основі формальних та авторитарних стосунків. У результаті чого більшість випускників ставляться до школи негативно або ж байдуже. І лише третина учнів характеризують школу позитивно. Близько половини школярів не задоволені рівнем одержаних знань [1]. Завдання викладача вищого навчального закладу – спростувати байдуже, а інколи негативне ставлення до навчання, учителів та навчального закладу загалом.

У соціальній позиції молоді, яка продовжує навчання після школи, останнім часом сталися суттєві зміни: вона стала критичною, активною, прагне раціонально використовувати навчальний час, зусилля, матеріальні ресурси. Студент припускає, що він може висловлювати своє незадоволення кваліфікацією викладача; при цьому втрачається та стабільність, яка ґрунтувалася на взаєминах старшого та молодшого, досвідченого й недосвідченого. Студент хоче відчувати повагу до себе, шанобливе ставлення до його особистості, визнання права бути почутим, права на самовираження, визнання його потреб законними.

Спілкування студента й викладача – це одна з найскладніших і найтонших проблем вищої школи. Спілкування виявляє духовний і науковий потенціал викладача, його професійну придатність. У мові викладача виявляють себе такі його якості, як педагогічний такт, вимогливість, витримка, щирість у стосунках зі студентами, здатність розпалити жагу до знань, розбудити думку, активізувати діяльність, творчо мислити тощо.

Часто буває так, що нечітко сформульоване запитання, невдалий вибір звертання, інтонації, зайва мовна категоричність, постійне використання

імперативних мовних засобів призводять до непорозумінь і навіть конфліктних ситуацій, яких можна було б уникнути.

Для спілкування зі студентами не може бути єдиного «рецепту», бо кожен студент – це неповторна особистість.

Проте деякі загальні напрями та типові прийоми підходу до студентів згідно з дослідженнями є:

- виявлення світлих, доброзичливих почуттів, уваги та ширості до студента. Це сприяє налагодженню контакту й збуджує радість, подяку, пошану;

- знання правил мовного етикету й обов'язкове їх дотримання в найскладніших ситуаціях спілкування. Це сприяє уникненню непорозумінь між викладачем і студентом;

- довір'я, моральна підтримка та зміцнення віри у власні сили.

Дуже важливо розбудити в студента віру у власні сили, залучити студента до активної діяльності, яка б розвивала його інтелект, здібності, відповідальність, зосередженість, зібраність тощо [2]. Дослідження підтвердили, що позитивне, доброзичливе ставлення до навчання формується внаслідок щоденної праці студента. Завдання викладача вищої школи – допомогти зняти негативне емоційне напруження, яке виникло внаслідок того, що студент мав труднощі при вивченні тієї чи іншої теми, сконцентрувати його увагу на пошуках шляхів розв'язання завдання, проблеми в процесі вивчення тієї чи іншої навчальної дисципліни.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вітвіцька С. С. Основи педагогіки вищої школи: методичний посібник для студентів магістратури / С. С. Вітвіцька. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.
2. Пономарьова Г. Ф. Демократизація управління і контролю за вищим навчальним закладом / Г. Ф. Пономарьова. К.: Вища школа, 2006. – 126 с.

Легун В. Т.

директор ДНЗ «Криворізький
навчально-виробничий центр»,

м.Кривий Ріг, Дніпропетровська область

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ДПТНЗ «КРИВОРІЗЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-ВИБРОБНИЧИЙ ЦЕНТР» У ВИМІРУ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ УКРАЇНИ

Анотація. У статті розкрито стратегію розвитку сучасного професійно-технічного навчального закладу, розглянуті умови для одержання якісної освіти.

Ключові слова: модернізація, дуальна форма підготовки, глобалізація, технологізація, інтернаціоналізація міжнародного, політичного, економічного,